

νῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται, Δεσπότη μου»! Κ' ἔτσι γιὰ νὰ μὴ σοῦ τὰ πολυλογῶ, παιδί μου, γιατί φθάσαμε κι ὅλα σπίτι μας, σὲ λίγον καιρὸ γίνηκε ἡ χειροτονία εἰς πρεσβύτερον τοῦ παπᾶ-Λευτέρη κ' ἦτον θεῖκὸ πανηγύρι ἡ μέρα ἐκείνη ἡ ἀλησμόνητη. Κι ὁ Δεσπότης ἔφυγε καταφορτωμένος ἀπὸ δῶρα τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν καὶ χάρισε μάλιστα κ' ἓνα πολύτιμο σταυρὸ στὸν πάτερ-Λευτέρη χωρὶς νὰ τοῦ χάριση τίποτε ὁ θαυματουργός μας παπᾶς, ἂν καὶ τὰ ἀπύλωτα στόματα μερικῶν παπᾶδων, στενῶν πάντα φίλων τοῦ Δεσπότη, βεβαιώνανε πὼς τοῦ μέτρησε στὰ κρυφὰ παρὰ μὲ τὴν οὐρὰ γιὰ νὰ τοῦ φωνάξῃ μὲ τὴν καρδιά του: «Ἄξιος! ἄξιος»! ὅταν τὸν χειροτονοῦσε. Καὶ ὅταν ἔφρευγε ὁ Δεσπότης ἀσπάσθηκε πατρικὰ τὸν παπᾶ-Λευτέρη, τὸν εὐλόγησε καὶ τοῦ εἶπε ἀνεξίκακα: «Καὶ εἰς ἀνώτερα τέκνον μου»! Καὶ τὸν κατενώδωσε τὸ χωριὸ μύλλια μακρὰ ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῇς τὸ θαυματουργὸ παπᾶ των, κι ὅταν ἀποχωρίζονταν ὁ Δεσπότης εὐλόγησε καὶ τὰ πλήθη, καὶ ὅπως ἔβλεπε τὴν ἀνηκουστήν ἀγάπην ποὺ ἔδειχναν στὸ Λευτέρη των τοὺς εἶπε μὲ τὴν καρδιά του ὡς τελευταῖον

ἐγκώμιο τοῦ θαυματουργοῦ παπᾶ: «Τοιοῦτος ἔπρεπεν ὑμῖν Ἀρχιερεὺς, τέκνα μου»! Καὶ τὰ κατοπινὰ ἔργα τοῦ πάτερ-Λευτέρη δικαίωσαν τοὺς λόγους τοῦ Δεσπότη, γιατί πολλὰ θαύματα ἔκαμε ἀπὸ τότε καὶ κάνει ἀκόμη. Μήπως καὶ σήμερα δὲν θαυματουργήσῃ σὲ σένανε, παιδί μου, κ' ἔσωσε τὴν ψυχὴ σου ἀπὸ τὸ φοβερὸ ἐγκλημα ποὺ ἔκαμες νὰ κλέψῃς χρήματα ἀπὸ τὸ δίσκο τῆς ἐκκλησιᾶς; Εἶμαι βέβαιος πὼς καὶ νὰ θελήσῃς ἄλλη φορὰ νὰ ὑποπέσῃς σὲ τέτοιο κακούργημα δὲν θὰ τὸ κάμῃς ποτὲ, ὕστερα ποὺ σὲ διάβασε ὁ πάτερ-Λευτέρης ὁ θαυματουργός! Θὰ τὸ ξανακάμῃς, παιδί μου;

— Ποτέ! ποτέ! πατέρα μου! ἐφώναζα ἔντρομος.

— Γειά σου, παιδί μου! Πᾶρε τώρα μισὸ φράγκο νάγοράσῃς ὅ,τι θέλεις!

— Ὅχι! ὅχι! δὲν θέλω, πατέρα μου! δὲς το τοῦ παπᾶ-Λευτέρη! δὲν θέλω! δὲν θέλω γιὰ ἓνα χρόνον*λεφτά!

— Καλὸ σημῖο! ἐμονολόγησε καὶ πάλαι ὁ πατέρας μου. Τὸ παιδί μου σώθηκε, δόξα σοι ὁ θεός! Σ' εὐχαριστῶ, πάτερ-Λευτέρη μου θαυματουργέ! Σ' εὐχαριστῶ!

ΙΩ. Α. ΓΚΙΚΑΣ

ΚΡΗΤΗ

Ἀπ' τὸ γαλάζιο πέλαγος σὲ ξαγναντεύω Κρήτη!
Τοῦ δειλινοῦ τὰ σύννεφα χρυσὸ σοῦ πλέκουν στέμμα
Κι ὁ Ἥλιος, βασιλεύοντας κατὰ τὸν Ψηλορείτη
Σμίγει τὸ αἶμα τοῦ οὐρανοῦ μὲ τὸ δικό σου τὸ αἶμα.

(ΑΠΟ ΤΗΝ "ΠΑΓΑΝ ΛΑΛΕΟΥΣΑΝ")

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΡΗΤΗΣ

Ο ΞΑΡΜΑΤΩΜΕΝΟΣ

Ἄντρες, γιάντα μὲ διώχνετε, γιάντα μ' ἀπελαλαῖτε;
Ὅξω γιατί εἶμαι μοναχὸς κ' εἶμαι ξαρματωμένος
Μ' ἀφήστε με ν' ἀρματωθῶ, νὰ βάλω τᾶρματά μου
Νὰ ἰδῇτε τότες πόλεμο ποῦ πολεμοῦν οἱ ἄντρες,
Νὰ ἰδῇτε ἄντρες τοῦ σπαθιοῦ, κι' ἄντρες γιὰ τὸ τούφεκι.

ΔΡΑΣΗ

Ἡ Δράση ἡ ἀράθυμη, ἡ ἀτσαλένια Δράση
στὸν ἱλιγγο τῆς κίνησης τῇ Σκέψῃ συνεπαίρνει
καὶ πίσω ἀπὸ τὸ ἄρμα Τῆς λιγόθυμης ξεσέρνει
τῇ δόλια τῇ Συνείδησιν, μὲς στῶν παθῶν τῇ βράσῃ.

Καὶ μὲς στὴ δίνη τῆς Ζωῆς, μὲς στὰ πυκνὰ τὰ δάση
τῶν ἡχῶν καὶ στὸ κοφτερὸ τὸ φῶς ποὺ ἀνασταίνει
τὰ φαντατὰ τὰ χρώματα—στὸ φῶς ὅπου ὑφαίνει
γύρω στὰ σώματα μορφές κι' ὄψεις χουσές στὴν Πλάσῃ—

ἡ Δράση ἡ ἀράθυμη δρόμο βαθὺν ὀργώνει
πρὸς τοῦ Σκοποῦ τ' ἀθώρητα καὶ ἄφταστα Παλάτια.
—Μὰ τώρα ποὺ μεσόστρατα θανατικὸ Τῇ ζώνει,
τώρα—στερνὸ ἀναγάλλιασμα—μὲ θαμπωμένα μάτια,
θωρεῖ ματόλουσιν πληγὴ στῆς Ὑπαρξῆς τὴν ὄψιν·
τ' αὐλάκι ποὺ τὸ διάβα Τῆς γιὰ πάντα ἔχει κόψει!

ΚΑΡΩΣΗ

Νύχτα γλυκειά! ἡ γαλήνη σου ξεχύνεται σὰν κύμα
Πάνω σὲ χνουδι ἀμμουδιάς, μ' ἀνάλαφρη θροή·
σὰν ἀπαλὸ ναρκωτικὸ κοιμίζει τὴ βοή
καὶ τὸν ἀχὸ τὸν ἄγριο τῆς μέρας. Καὶ τὸ νῆμα

ποὺ ὀδηγᾷ τοῦ Λογισμοῦ τὸ γεροντίσιο βῆμα,
χαλάρωσε. Ἐστείρεψεν ἡ ἀφθονὴ ροή
τῶν ἰδεῶν, κι' ἀπόστασεν ἡ ἄγρυπνὴ ζωὴ
τῆς Σκέψης, ποὺ τὴν κυβερνᾷ τυραννικὰ τὸ Ρῆμα.

Νύχτα γλυκειά κι' ἀτάραχη! στὴ μπλάβη σκοτεινιά σου
λίχνισε τὴ Συνείδησιν. Καὶ στὴ βουβὴ ἀγκαλιά σου
κάρωση φίλτρου στάλαξε στὴ στείραν Ἀπορία.

Κι' ἂν θῆς τοῦ Ὑπνου πρόσκαιρο νὰ θεμελιώσης θρόνο,
πνίξε μουγγὰ τὴν ἄφθαρτη κι' αἰώνια τριανδρία·
τὸν Χῶρο καὶ τὸ Αἶτιο, τὸν ἀσπρομάλλη Χρόνο!